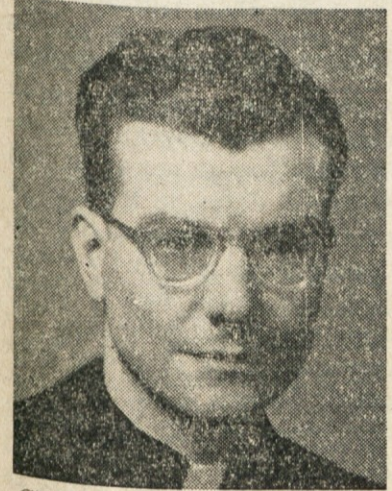

Antonia Pavlic 7-8-9
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

Novi župnik pri Sv. Vidu Rev. R. Praznik med nami

CLEVELAND, O. — Včeraj je prišel med nas, v nedeljo ob sedmih zvečer bo v cerkvi sv. Vida slovesno vmeščen novi župnik rev. Rudolf Praznik. Prva slovenska župnja v Clevelandu, ki je lani praznovala svoj diamantni jubilej, bo dobila s tem četrtega župnika. Prvi župnik Vid Hribar je vodil vidovsko župnijo 14 let, drugi, Jernej Ponikvar, 45 let, tretji, Alojzij Baznik pa 17 let in četr.

Novi župnik Rudolf Praznik za vidovsko župnijo ni novinec. Pri Sv. Vidu je bil odrasel, pri Sv. Vidu je pred 29 leti opravil svojo prvo daritev, Sv. Vid je bila njegova prva dušnopastirska služba. Prihaja tako rekoč domov.

Župnik Praznik izhaja iz tako imenovane notranjske Menešije, to je iz tistega prelepega dela slovenske zemlje, od koder sta bila med drugim rojakom tako zelo znana rajnik urednik Ameriške Domovine Jaka Debevec in prav tako rajnik dekan msgr. Matija Škerbec; medtem ko je bil msgr. Ponikvar doma na notranjskih Blokah, ki meje na Menešijo.

Rev. Praznik je bil rojen 14. marca 1914 v Spodnjem Jezeru pri Cerknici. V ljudsko šolo je hodil v Ljubljani "na Grabnu", v Ljubljani je hodil tudi leto in pol v gimnazijo. V Ameriki je sedaj že 43 let. Kot dvanajstletni deček je leta 1926 z materjo odpoval v Cleveland, kjer je že živel in delal njegov oče. Tu je moral za dve leti še v ljudsko šolo pri Sv. Vidu; zatem je hodil dve leti na John Carroll univerzo, nato pa stopil v clevelandsko semenišče. V mašnika je bil posvečen 18. majnika 1940 po nadškofu Jos. Schrembsu. Njegova novomašna slovesnost pri Sv. Vidu je bila nekaj izrednega. Domači župnik msgr. Ponikvar je ob njej doživel višek dušnopastirske sreče.

Po svoji novi maši je Father Praznik ostal do pozne jeseni pri Sv. Vidu za duhovniškega pomočnika župniku msgr. Ponikvarju, 23. nov. 1940 pa je postal kaplan pri Sv. Jožefu v Alliance, od koder pelje nato njegova dušnopastirska službena pot preko velike vrste postaj, dokler ga ni predzadnja leta 1962 pripeljala za župnika na slovensko župnijo Srca Jezusovega v Barberton, O., od koder prihaja sedaj nazaj k Sv. Vidu. Bog naj blagoslovi vse njegovo delo na tej njegovi morda najtežji postaji! V tem znamenju molimo zanj in ga z vso ljubeznijo in sinovsko spoštljivostjo kot svojega novega dušnega pastirja sprejemamo.

Darilo za obnovo Al Aksa mošeje

TEHERAN, Iran. — Sah Reza Pahlevi je daroval \$12,000 za obnovo in popravilo Al Aksa mošeje v Jeruzalemu, ki jo je pretekli mesec požar precej poškodoval.

Novi grobovi

Theodore S. Novak

Po dolgi bolezni je umrl v Highlandview bolnici 40 let stari Theodore S. Novak s 3122 Dellwood Dr., Parma, mož Dolores, roj. Parat, oče Laurie in Shelley, sin Mary Sedej, roj. Bole, brat Cerille Jasany in Mary Stephens. Pokojnik je bil član KSKJ št. 219. Pogreb bo iz Želetovega pogreb. zavoda na St. Clair Avenue jutri, v petek, ob 9.30, v cerkev sv. Antona Padovanskega v Parmi ob 10.30, nato na pokopališče Sv. Križa.

Paul J. Schneller

Paul J. Schneller, o katerega smrti smo poročali včeraj, je bil rojen v Calumetu, Mich., in je prišel v Cleveland l. 1924 star 10 let. Graduiral je na Spencian College in je bil blagajnik The Northeastern Savings and Loan League in leta 1961 njen predsednik. Bil je član The Euclid Rotary Club, Pineridge Country Club in bivši član upravnega odbora Glenville bolnice. Njegov oče je bil eden od ustanovnikov St. Clair Savings in njen prvi upravnik. Umrl Paul J. mu je sledil na tem mestu, temu pa njegov sin Don. Pokojnik je zapustil ženo Mary, sina Donald, hčeri Marion Redfean in Joanne Schaefer, 9 vnukov in vnukinj, brata Freda, sestre Agnes Guest, Genevieve Dudley, Margaret McBain. Brat John je umrl pred njim. Rodbina priporoča namesto cvetja darove za The Mary Ellen Schneller Memorial Fund of the Kidney Foundation of Ohio. Pogreb pokojnika bo v soboto ob 8.30 iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St., v stolnico sv. Janeza ob 9.30, nato na pokopališče.

**Vremenski
prerok
pravi:**

Večinoma sončno in nekaj toplejše. Najvišja temperatura okoli 70.

Nixon odločil proti udeležbi ZD v Hanoju

Sen. W. Fulbright je predložil, naj bi ZDA poslale zastopstvo na pogreb Hi Či Minha v Hanoi kot "znamenje miru".

WASHINGTON, D.C. — Načelnik zunanje političnega odbora senata J.W. Fulbright je predložil Beli hiši, naj bi ZDA poslale na pogreb komunističnega diktatorja Ho Či Minha v Hanoi svoje zastopstvo, kot so to storile nekatere druge države svobodnega sveta, zaveznice ZDA. Med temi so Velika Britanija, Francija, Italija, Japonska.

Predsednik R. M. Nixon je senatorjev predlog odklonil kot nesprejemljiv. V Beli hiši niso nič skrivali, da smatrajo udeležbo ZDA na pogrebu v Hanoju za nemogočo, dokler redne čete Severnega Vietnama pobijajo ameriške vojske v vojni v Južnem Vietnamu. Senator J.W. Fulbright je smatral svoj predlog za "znamenje pomiritve" Severnemu Vietnamu, ki naj bi odprlo vrata k napredku v Parizu in ki morebitnemu premirju na boljše.

Fulbright je podprl tudi predlog sen. S. Younga, naj bi ZDA predložile ustavitve vseh ofenzivnih akcij za ves mesec september. Prav tako je priporočal, naj bi predsednik ZDA objavil načrte o umaknitvi novih ameriških čet iz Vietnama, kot je to napovedal v juniju.

Fulbrightu in njegovim somišljenikom je najboljšo odgovoril sam Ho Či Minh v svoji oporoki, kjer poudarja svojo vdanost svetovni revoluciji in komunizmu, poziva k boju do končne zmage proti ZDA in obžaluje spor med Moskvo in Peipingom. Rdeči diktator in revolucionar ni nič tajil, da sta mu bila revolucija in komunizem prvo vse od kraja. Tega fanatičnega rdečega revolucionarja in diktatorja so predstavljali kot "očeta domovine" in "strica Ho" samo komunistični propagandisti, njihovi podporniki in "koristni bedaki".

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov.

Izključitev nacionalne Kitajske iz ZN zahtevajo

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — V začetku tedna je predložilo 14 držav, članic ZN izključitev nacionalne Kitajske iz Združenih narodov in njeno nadomestitev z rdečo Kitajsko. Podobni predlogi so bili v preteklih letih redno stavljeni, pa so vselej prav tako redno propadli. Komunistične države s Sovjetsko zvezo na čelu so redno podpisale te predloge. Kaj bo Sovjetska zveza storila letos, ko je v očitnem in javnem prepiru z rdečo Kitajsko, še ni jasno.

Izločitev Čangkajškove Kitajske in njeno nadomestitev z Maovo so predložile Albanija, Alžirija, Kambodža, Kongoška republika (Brazzaville), Gvineja, Mali, Mavretanija, Romunija, Sirija, Tanzanija, Jemen, Južni Jemen in Zambija. Vse omenjene države so iz raznih razlogov v dobrih odnosih z Ljudsko republiko Kitajsko.

Dober del zahodnih držav je voljan sprejeti Ljudsko republiko Kitajsko v ZN in ji priznati tudi pravico članstva v Varnostnem svetu z vetom vred, nočejo pa pogrnati iz ZN Čangkajškove Kitajske. Tej hočejo priznati neodvisnost in jo pustiti v ZN kot posebno, neodvisno republiko. Tako rešitev "dveh Kitajsk" odklanjajo tako v peipingu kot v Tajpeju na Formozu.

Prihodnji teden se zbere glavna skupščina ZN na svoje redno jesensko zasedanje.

Ušesa na morskem tleh

WASHINGTON, D.C. — Ameriška vojna mornarica že več let preskuša posebne kable kot "ušesa na morskem dnu". Ti kablji so sposobni "ujeti glasove" podmornic in jih sporočiti z osnovnimi podatki na določena zbiralna mesta. Z njihovo pomočjo bo baje mogoče stalno nadzirati kretanje sovražnih podmornic na vseh področjih, kjer se bo to zdelo narodni obrambi potrebno.

Prav zaradi izglede na uspešnost teh preskusov, ki jih mornarica izvaja v okviru programa "Artemis", ZDA ne marajo sprejeti s o v j e t s k e g a predloga, naj bo prepovedano uporabljati morsko dno preko 20 milj od domačih obal za obrambne namene.

Vojna v Vietnamu divja dalje s starim ognjem

Rdeči so še pred potekom od njih proglašene premirja za pogreb umrlega Ho Či Minha obnovili vojskovanje v starem obsegu z vrsto napadov na naselja in oporišča za raketami in minami, pa tudi s pehoto. Oborožene sile ZDA so na te napade odgovorile, kot je položaj zahteval. Težki bombniki B-52, ki so tri dni ostali na tleh, so zopet ponesli uničenje nad sovražnika.

WASHINGTON, D.C. — Še preden je poteklo od rdečih proglašeno premirje za pogrebne svečanosti njih vodnika Ho Či Minha, so ti obnovili vojskovanje s staro zagrizenostjo in ognjem. Napadli so z raketami in minami 31 postojank in naselij pa začeli tudi tri večje pehotne napade. Južnovietnamske sile se premirja niso držale, ampak so izvajale ofenzivne akcije proti rdečim na svojo roko, ko so ameriške čete imele nalogo, da odgovarjajo tekom premirja samo na napade. Ko so rdeči obnovili vojskovanje kljub pričakovanjem in nekaterim napovedim, je vlada ZDA ukazala svojim oboroženim silam v Južnem Vietnamu, naj obnovijo operacije v obsegu in načinu, kot so to delale pred objavo premirja.

Obnova vojnih operacij ameriških oboroženih sil, kot jo je objavil predsednikov tiskovni tajnik Ronad L. Ziegler, je razkrila, da dejansko ni bilo nobene spora med vlado v Saigonu in vlado v Washingtonu glede izvajanja in spoštovanja od rdečih proglašene premirja ob smrti Ho Či Minha. Predsednik Nixon in predsednik Van Thieu sat se v nedeljo o tem sporazumilo, predno je bila dana skupna izjava, da se bodo zavezniške sile tekom po rdečih objavljene tridnevne premirja ravnale po tem, kar bo počel sovražnik.

Bela hiša je neuradno pustila v javnost vest, da so ZDA voljne spoštovati tridnevno premirje kot znak želje po pospešenju naporov za končanje vojne, med tem ko v Saigonu niso prav nič tajili, da nimajo namena spoštovati premirja v spomin smrti svojega najhujšega in najzagrizenejšega sovražnika. Saigon in Washington sta bila dogovorje-

na, da se bodo vojne operacije obnovile v starem obsegu in načinu, kakor hitro bo premirje poteklo. V Washingtonu so izjavljali med tem, da se bo njihovo stališče ravnalo po stališču, ki ga bodo zavzeli rdeči. Če bodo ti omejili vojskovanje, ga bodo tudi vojaške sile ZDA, če bodo rdeči vojskovanje obnovili ali ga celo raztegnili, ne bo tudi ZDA ostalo nič drugega, kot da store isto.

V preteklem tednu je po podatkih v o j a š k e g a poveljstva ZDA v Saigonu padlo 137 ameriških vojakov v boju. Glavne izgube so bile v četrtek in petek, ko so rdeči neposredno po objavi smrti Ho Či Minha izvedli vrsto pehotnih napadov na ameriške postojanke.

Zadnje vesti

TEL AVIV, Izrael. — Izraelske letalske sile so sestrelile dve, morda celo tri egiptovska letala, ko so priletela preko Sueskega prekopa nad po Izraelcih zasedeni Sinajski polotok v odgovor na izraelski vpad na egiptsko ozemlje onstran Sueskega zaliva v terek in na letalske napade tja včeraj. Izraelski vpad v Egipt v terek je bil tolikšno iznenađenje za egiptске sile, da se te sploh niso uprle napadu, ampak so bile preje uničene v pravem klanju. Izraelska kolona je uničila vse, na kar je naletela.

ANCHORAGE, Aljaska. — Včeraj je država Aljaska skupila preko 900 milijonov dolarjev na zakupnini za del ozemlja na severnem obrežju, kjer računajo strokovnjaki, da se skrivajo pod površino ogromna ležišča petroleja. Sodijo, da naj bi bila ta največja v vsej Severni Ameriki.

GRAND VALLEY, Colo. — Včeraj je Atomska komisija izvedla podzemno eksplozijo 40-kiloton atomskega streliva. Eksplozija naj bi sprostila velike zaloge naravnega plina, ki je zaprt v globini zemlje. O uspehu ni mogoče reči nič, dokler ne preteče varnostni čas in bo mogoče učinek eksplozije pregledati. Eksplozija sama na površini ni napravila nobene škode, bila je enaka srednjevelikemu potresu.

BELFAST, S. Ir. — Britansko vojaštvo je ustvarilo namesto barikad med katoliškimi in protestantskim delom mesta "pas miru". Nobena stran ni o njegovem uspehu prav prepričana, ker je napetost komaj kaj popustila.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je obdružila rdečo Kitajsko, da je namerno kršila mejno s Sovjetsko zvezo od junija do srede avgusta letos 488-krat.

WASHINGTON, D.C. — Danes bodo položili v njegovem domačem kraju k poslednjemu počitku sen. E. M. Dirksena. Včeraj so bile pogrebne sve-

Iz Clevelanda in okolice

Raznašalca iščemo — Ameriška Domovina išče raznašalca lista za okolico Newton, Locherie, Pasnow, Rosecliff, Naumann in Tyronne Ave. Star mora biti vsaj 10 let. Kličite prosimo, za vsa pojasnila 431-0628.

Seja — Društvo sv. Cecilije št. 37 ADZ ima nocoj ob 7.30 sejo v šoli sv. Vida. Prebrani bodo polletni računi.

Balinarska tekma — V nedeljo popoldne ob enih se bodo pomerili v balinanju člani Balinarskega kluba na Jutrovem s članicami Gospodinskega kluba na Jutrovem. Tekme so v SDD na Prince Ave. Vsi vabljeni!

Podružnica št. 32 SZZ — Članice Podr. št. 32 SZZ in vseh drugih podružnic, ki boste prišle v nedeljo k sv. maši, se zberite 15 minut pred 11. dopoldne pred glavnim vhom v novo cerkev sv. Kristine. Nadenite si društvene znake. Dobite jih tam. Na določene prostore v cerkvi pojdemo skupno.

Korotanova vaja — Mešani zbor Korotana ima vajo v soboto ob pol sedmih zvečer. Vabljeni tudi novi pevci in pevke.

AFL-CIO za Stokesa — Delavske unije AFL-CIO so sinoči na konferenci 250 delegatov sklenile z veliko večino podpreti kandidaturu C. Stokesa za ponovno izvolitev za župana Clevelanda. Edino zastopnik Unije jeklarskega delavstva je nastopil proti podpori Stokesu.

Časnikarska zveza v Pragi se je razšla — PRAGA, CSR. — Odbor zveze časnikarjev, v kateri je bilo okoli 3000 časnikarjev in drugih poročevalcev in zbiralcev novic, je odstopil in izjavil, da je Zveza razpuščena. Do tega je prišlo po razgovoru med predstavniki Zveze in med zastopstvom Komunistične partije.

Novo vodstvo Komunistične partije, ki zastopa konservativna in promoskovska stališča, je pritislo na časnikarsko organizacijo, da bi krenila v podobno smer. Ta se je rajše sama razšla, kot da bi se vdala temu pritisku.

Ču En-laj govoril z Maurerjem v Hanoju

HANOI, S. Viet. — Kitajski ministrski predsednik Ču En-laj je bil samo en dan v Hanoju, pa se je vrni domov. Povedano je bilo najprej, da je šel kproit, potem pa na sestanek z novim vietnamskim kolektivnim vodstvom, od tam pa domov. Sedaj so zvedeli na Dunaju, da je imel sestanek z romunskim ministrskim predsednikom Maurerjem, ki je prišel isti dan na pogrebne svečanosti za pokojnim Ho Či Minhom. O sestanku je pozneje poročala tudi romunska uradna agencija Agerpres.

Kaj sta oba vodilna komunistična govornika, ni znano. Za pogovor pa vlada v Hanoju naravno zelo veliko zanimanje. Maurer je namreč govoril v začetku avgusta s predsednikom Nixonom!

čanosti v glavnem mestu danes pa bo predsednikovo osebno letalo poneslo truplo senatorja v domačo državo Illinois. Pri pogrebu po zastopal ZDA podpredsednik S. Agnew.

Klub republikanskih senatorjev išče novega načelnika

WASHINGTON, D.C. — V senatu sta dva kluba, menda najbolj mogočna n a svetu: demokratski in republikanski. Praviloma ima demokratski klub večino v senatu, toda ne zmeraj. Od časa do časa pridejo tudi republikanci do večine. Značilno za oba kluba je tudi tradicija, da ne menjata rada svojih načelnikov. Tako skrbita oba kluba vsak pri sebi doma, za tradicionalno partijsko politiko, kar v svobodni demokraciji veliko pomeni.

Načelnik republikanskega senatnega kluba senator E. M. Dirksen je umrl, klub mu mora najti naslednika. Ga bo seveda našel, toda to bo le načelnik kluba, ne pa Dirksenov naslednik. Kako to?

Pokojni senator E. M. Dirksen je bil izreden politik, akoravno na opazovalca na prvi pogled ni napravil vtisa, da se za njegovim obrazom skriva vodilno osebnost. Svet se je zaveroval v idejo, da republikanski sena torji zato

prepuščajo mesto načelnika senatorju Dirksenu, ker ga imajo radi in ker ne vedo, kdo bi postal načelnik, tako hud bi bil boj za to mesto. Nista pa bila ta dva razloga edina, ki sta varovala Dirkseno celih 10 let mesto klubovega načelnika. Mož je imel tudi druge lastnosti, ki jih niso vsi hitro opazili.

Dirksen je bil sicer vnet republikanec, toda realist. Ni nikoli silil z glavo skozi zid. Le redko ga je pčila muha, da se je spustil v ideje, ki so nosile videz politične pustolovščine. Kot realist je hodil v šolo tudi k demokratom. Od Rayburna se je na primer naučil, kako se mora opozicija obnašati, kadar sedi v Beli hiši predsednik, ki ga obožuje vsa dežela. Videl je pa tudi, da hodi v podobno šolo tudi takratni načelnik demokratskega senatnega kluba L. B. Johnson. Dirksen je zato zmeraj gojil tesne stike z demokratimi, bil je njihov zagovornik v Eisenhowerjevi do-

bi, zato je pa vžival zaupanje obeh demokratskih predsednikov, Kennedyja in Johnsona. Kadarkoli je bila administracija v zadregi, da ni imela zanesljive večine v senatu za svoje predloge, je skušala dobiti pomoč senatorja Dirksena in jo praviloma tudi dosegla.

Tako je Dirksen pomenil osebno velikokrat več kot načelnik kluba. To mu je ustvarilo v naši politiki tako mesto, ki ga je moral spoštovati tudi Nixon, dasiravno Nixonova okolica ni bila zmeraj navdušena za senatorjevo taktiziranje. Nixonu gotovo ni bilo težko hvaliti Dirksena, saj je imel v senatu v njem najzanesljivejšega prijatelja. Dirksen je zanj pomenil več kot na primer Mansfield, sedanji načelnik senatnega večinskega demokratskega kluba.

Republikanski senatorji niti ne mislijo, da bi mogli postaviti na mesto klubovega načelnika politika z ugledom in veljavo ppojnega Dirkse-

na. Poleg tega bodo morali vpoštovati politično stanje v klubu.

V klubu sta dve struji, konservativna in kombinacija zmernih in liberalnih republikancev. Konservativci imajo od 43 klubovih članov 23 pristašev, zmerni in liberalni klubovi člani pa 20. Konservativna struja bi lahko zmagala, toda le z bojnim glasovanjem. Tega menda nekateri konservativni republikanci ne marajo. Zato se je takoj po Dirksenovi smrti pojavila ideja kompromisa: večina naj dobi mesto načelnika, manjšina pa mesto podnačelnika. Verjetno bo ta ideja zmagala. Republikanski klub bo tako dobil novo vodstvo, ki pa še daleč ne bo tako vplivno, kot je bilo Dirksenovo.

Med republikanci se bo seveda vnel boj tudi za Dirksenov senatni mandat. O tem bo odločil guverner države Illinois Ogilvie. Menda bi rad kar sam prišel na to mesto.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:
 \$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
 Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
 \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
 Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
 \$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
 Canada and Foreign Countries:
 \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
 Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 174 Thursday, Sept. 11, 1969

Vpliv vojakov raste vsepovsod

Vesile v komunističnem in svobodnem svetu imajo vse doma toliko težav in skrbi, da resno ne misli nobena na nobeno novo svetovno vojno. Kako je strah pred novo svetovno vojno polagoma izginil iz naših dni, priča lepo potek propadanja sovjetske želje, da bi Moskva zopet bila nesporen gospodar v komunističnem svetu. Še pred 14 leti so v Kremliji res upali, da dosežejo ta cilj. Opirali so svojo željo po oblasti na vse mogoče osnove. Glavne osnove niso nikoli povedali. Mislili so, da se jim bodo vse komunistične države brezpogojno pokorile, ker se bodo bale, da jih v slučaju nove svetovne vojne Moskva ne bo hotela braniti. Že leta 1957 se je pokazalo, da so se satelitske države in partije začele upirati moskovskemu načrtu po hegemoniji in je bil odpor zmeraj hujši, dokler ni morala Moskva na zadnjem mednarodnem komunističnem kongresu v Moskvi pokopati še zadnje upe, da bi bila gospodar komunističnega sveta. To je nazoren dokaz, da se komunistični svet ne boji napada "ameriškega imperijalizma" in s tem tudi nove svetovne vojne.

Čprav torej ne vidimo na obzorju nobenega znaka, ki bi napovedoval vojno viro v večjem obsegu, pa je začel vpliv vojaštva hitro rasti vsaj v vodilnih državah obeh taborov, svobodnega in komunističnega.

V svobodnem svetu je značilno, da je začel ugled in vpliv vojaških krogov rasti najhitreje v naši deželi. Naši vojaški krogi so zviševali svoje proračune brez vsake civilne kontrole. Kar so od federacije zahtevali, to so dobili. Drži pa tudi tu pregovor: kakor na kup, tako s kupa. Vojaki so lahko prišli do denarja, še lažje in naravnost brezskrbno so ga tudi trošili. Že od lani prihajajo na dan slučajji, kako so vojaške veje trošile na bilijone dolarjev brez vsake kontrole in seveda tudi brez vsake koristi za narodno obrambo. Pri tem pa vsi sumljivi slučaj sploh še niso objavljeni. Naše vojaške uprave se ne odlikujejo le v zakrtnem trošenju denarja, so si tudi privzele pristojnosti, ki jim ne pripadajo. Vojaki so na primer hoteli skleniti novo obrambno pogodbo s Španijo, šele zadnji trenutek jim je stopil senat na prste. Čudne stvari se tudi slišijo o pogodbah, ki jih je naše vojaštvo sklenilo v Tajski. Šele senat je moral opozoriti na vse to. Bela hiša in državno tajništvo sta molčala in molčita.

Pentagon je postal še samozavestnejši. Ni mu na tem, da bi zmeraj poročal resnico. Že pred leti so ga ujeli, ko je poročal o tako imenovanem drugem napadu na Tonkinškem zalivu na naše rušilce po severnovietnamskih bojnih čolnih. Vse resnice takrat preiskava ni mogla dognati. Poročila naše vojne uprave o sovjetski oborožitvi tudi ne vzbujajo preveč zaupanja. Zdi se, da se je federalni tajnik za narodno obrambo Laird tako zelo zaveroval v vlogo zagovornika vojaških krogov, da jim verjame na lepo besedo. To ga je že večkrat spravilo v zadrego pred kongresnimi odbori. Posledica je pa že tu. V Kongresu ne verjamejo na prvi mah vsemu, kar govorijo Laird, generali ter admirali. Tako so stiki med Kongresom in administracijo že močno zastrupljeni z nezaupanjem. Kongres je že prišel do spoznanja, da je ostal le še on, ki naj kontrolira, kar počne naša narodna obramba, ne pa morda tudi Bela hiša in državno tajništvo.

Strahno hitro raste tudi oblastiteljnost kitajskih vojaških krogov. Še pred začetkom kitajske kulturne revolucije je na Kitajskem bila vsa oblast v rokah partije in državne uprave, vojaški so se posvetili poklicnemu delu. Kulturna revolucija je razbila partijo in državno upravo. Mao je moral ustvariti vodstvo za novo javno upravo in obnoviti partijo. Tega ni mogel storiti brez pomoči vojaštva. Zato je vojaštvo postalo vodilna sila v revolucionarnih pokrajinskih komitetih, partija in rdeča garda sta morali stopiti na stran.

To stanje je potrdil v grobem tudi zadnji partijski kongres kitajskih komunistov. Tudi na njem je Mao moral dati vojakom prvo — toda ne edino — besedo v vseh vodilnih partijskih in državnih organih. Po kongresu so se temu stanju začeli upirati stari partijski mandarinji in voditelji rdeče garde; temu so se pa uprli generali. Hočejo ohraniti svoj odločen položaj, zato so začeli toliko govoriti o vojni nevarnosti s Sovjetsko zvezo, "vprizarjati" incidente na meji z njo, organizirati demonstracije proti zunanjim sovražnikom itd. Kakšen praktičen vid ima vse to, smo lahko videli na naši televiziji. Vse kitajske manifestacije "proti sovražnikom" imajo edinole namen dvigniti bojnost ljudskih množic in manifestante prepričati, da jih edino le armada more varovati pred sovražnikom. Naj torej armada tudi prevzame odgovornost za politiko!

To je pravi vzrok za hujskanje kitajskega naroda na vojaške podvige. Hujskanje ni zaenkrat nevarno, ker Kitajska še ni dosti oborožena. Lahko pa doseže, da bo vsa

sovjetsko-kitajska meja spremenjena v demarkacijsko linijo. To je pa že nekaj drugega!

Rusija se je v tem mednarodnem položaju znašla med dvema ognjema. Zato tudi tam raste vpliv vojaških krogov. V znani češkoslovaški krizi so ruski generali imeli svoj besedo. Ni bilo brez pomena in namena, da je akcijo pri invaziji vodil ruski general in da je vojni minister Grečko osebno posegal v reševanje posledic, ki so nastale z invazijo. Prezreti tudi ne smemo, da Brežnjev rad dela poklone generalom in admiralom, dočim je precej skop napram civilnim tovarišem. Žal je komunistično življenje za kulisami še zmeraj tako zaprto, da ni mogoče dognati, kakšni so stvarni odnosi med vojaškimi krogi in politbirojem. Navezani smo le na domene, ki jih pa le od slučaja do slučaja potrjujejo dejstva.

BESEDA IZ NARODA

Stanley Zagorc naj nasledi Maksa Gerla!

EUCLID, O. — Javna uprava je važnejša, kot običajno mislimo. Občinski in mestni sveti, državni in zvezni zbori so tisti, ki odločajo v veliki meri o našem vsakdanjem življenju, pa naj se mi tega zavedamo ali pa ne. V našem mestu se pripravljamo na volitve v mestni svet. V 3. vardi kandidira namesto Maksa Gerla, ki se je zaradi bolezni umaknil, rojak Stanley Zagorc.

Stanley Zagorc je sposoben in pošten in se zanima za politiko dalj časa. Pomagal je v volivnih borbah v 32. in v 26. vardi Clevelanda, ko je tam živel, delal za M. Sweeneyja in C. Vanika. Sedaj živi s svojo materjo že 10 let v 3. vardi v Euclidu in tako dobro pozna njene potrebe. Ve, da je potreben boljši odtok vode skozi kanale, pozna črni dim, ki se vali iz dimnikov tovarn.

Svoje sposobnosti za javno delo je pokazal Stanley Zagorc še kot dijak, ko je bil predsednik dijaškega sveta Collinwood High. Bil je 8 let vodnik volivnega okoliša, nato pa vodnik demokratske stranke v 3. vardi. Je član slovenskih bratskih organizacij KSKJ, SNPJ in SMZ.

Vsem volivcem 3. varde ga priporočamo v izvolitev!

Odbor

Nekaj iz sosesčine "Osme"

NEW YORK, N.Y. — V navado je Američanom prišlo, da k pojmom stvari in pomena kaj radi pristavljajo poudarke "the great", "the greatest", "the High", "the Highest", "the celebrated". Njujorčani smo se čisto po tem vrgli. Kakopak te pristavke uporabljamo mnogokrat v svoji reklamnosti upravičeno.

Slovenci, ki živimo v tem največjem ameriškem mestu, ki ima najvišjo stavbo na svetu — Empire State Building, ki ima največje kinodvorano — City Music Hall, ki ima največje kulturno središče — Lincoln Center, ki ima največje mednarodno srečevalnico — United Nations, smo najdelavnejši, smo najbrihtnejši, smo najkulturnejši in zaradi tega se od vse "Balkancev" najbolj uveljavljamo v tem največjem mestu na vseh področjih človekove dejavnosti: v politiki, v znanosti, v arhitekturi, v tehniki, v kulturi in umetnosti. Močno se uveljavljamo v ameriškem in mednarodnem svetu. Vse nas pozna. Vse govori o nas. Vse piše o nas. Meni je včasih tako prijetno in občutju in zavesti, ko spozna-

vam, da postajamo Atenci dvajsetega stoletja, ko se nam je rodil in razvil slovenski Platon, ki bo duhovno, politično, gospodarsko in kulturno razvil in utrdil vsemu človeštvu v zglede za sodobno družbenost največjo državo — SLOVENIJO.

Kajpada precej odgovarja marsikdaj samohvala Njujorčanov. Čprav je v našem mestu videti še dosti takšnega, kar sodi v nekulturnost, imamo vendar drugo največjo knjižnico v Združenih državah, imamo zares dobro opero, filharmonijo, baletno skupino in dramsko gledališče. Prav zares imamo največjo umetnostno galerijo Metropolitan Museum of Art, ki ima za družino kar celo desetino drugih umetnostnih galerij, ki so stalne kulturne ustanove, v zgornjem delu njujorškega mesta, približno v prostoru med 57. in 90. cesto ter med Peto in Madison Avenijo imamo gotovo nekaj nad sto komercialnih prostorov, kjer razstavljajo stalno slikarji in kiparji. V tem mestu predelu na Madison Ave. je tudi galerija Adriatic, kjer sedanja uradna Jugoslavija prikazuje dosežke jugoslovanskih umetnikov. Resnici na ljubo moram povedati, da so slovenski umetniki na teh razstavah po svojih delih lepo zastopani. In ko je bila Bernikova razstava, je bil umetnik pri odprtju sam navzoč. Pred tremi leti so na odprtje povabili ameriške odličnike, med njimi tudi guvernerja njujorške države, ki pa se ni odzval povabilu. S tem, da razstavljaj v tem mestnem predelu, še ni rečeno, da si se že uveljavil. Kdor ima pregled tega umetnostnega okolja, ve da je pot do uveljavitve težka. Preveč jih je, ki se potegujejo za priznanje. Je to prava dirka, ki te vodi do cilja, če si zares nekaj izrednega v formi in v vsebini umetnostnega izražanja. Seveda — ko si enkrat priznanje dosegel, gre tvoje uveljavljanje kar zlahka.

V tem zgornjem — tako rekoč — oficialnem predelu oblikovne umetnosti, skorajda ni mesta za umetnika-amerjaka. Ni s tem rečeno, da ne bi dobil kako obrobno galerijo za razkazovanje svojih del, ker mnogi lastniki kdaj pa kdaj padejo v stisko za klijente in zanje je najemnina zelo važen faktor.

In prav v odnosu do likovne umetnosti in do tako imenovanih nepoklicnih umetnikov je njujorško mesto menda svojstveno. Za poudarek te svojstvenosti vam moram razkriti, da imamo v New Yorku največjo umetniško razstavo na prostem, ki zavzema mestni predel od 10. ceste tja do Ceste Houston in med Sesto Avenijo in Broad wayjem. Njujorčani pravimo, da je to največja tovrstna umetnostna razstava na svetu. Uradno nosi naziv: *The Washington Square Outdoor Exhibit*. In ta največja njujorška posebnost iz umetniškega sveta se dvakrat na leto, razkazuje v sosesčini "Osme".

Torej: nimamo daleč do uveljavljanja v velikem mednarodnem svetu velikega New Yorka! In zares tudi tu imamo Slovenci svoje predstavnike. Dvakrat na leto se ta razstava odpre za dva tedna ob koncu

maja za Memorial Day in koncem avgusta za Labor Day s posebno svečano proklamacijo njujorškega mestnega župana. V soboto sem s prijateljem Lojzeto Simončičem in znano Miklačičevo po šokofovi maši spet obiskal to razstavo na prostem, ki je po številu že 86. 38 let je že, ko so se prvič razstavila umetniška dela nepoklicnih umetnikov.

Začetek te njujorške kulturne posebnosti v Greenwich Villagu je bilo leta 1931, leto velike gospodarske krize v Ameriki, o kateri se še zmeraj med starejšimi rado govori, ko tarnajo o preživetem hudem času depresije. Tudi jaz se mogokrat zamišlim na to, čeprav sem bil tedaj že v starem kraju, moj oče pa se je vrnil v Ameriko ravno dve leti pred nastopom tega hudega časa. Jaz pa sem takrat v Ljubljani vstopal v gimnazijo. Moj oče je imel hude čase, jaz še revna — toda vesela — leta. Težki so bili takrat časi v New Yorku. Veliko sem bral o tem. In spominim se, da sem v "Domžalcu" objavil kratko črtico: Kam plovejo. Bilo je ob moji maturi. Poslal sem jo očetu in pokazal jo je gospodu Tinetu Debevcu, ki jo je objavil v Ameriški Domovini.

Tudi take spominske misli me love, ko obiskujem to razstavo. Spomin je to na očeta, ker je kot delavec preživljal ta težka leta. In umetniška razstava na njujorškem Washingtonskem trgu mi stalno govori, da so bili ljudje v tem mestu v težavah in stiskah, čeprav jim je duh zavzeto blodil v odmaknjem svetu božanstva — v svetu umetnosti. Da bi dobili ti ljudje nekaj centov za kosček kruha, skodelico kave in nekaj za ogrinjalo telesa, so nekateri prebivalci New Yorka — zlasti Greenwicha — dobili zamisel samopomoči umetnikov-amaterjev. Tudi poklici so kdaj pa kdaj v tistih letih zašli med nje. Vendar niso jih jemali v obzir pri ocenjevanju za podelitev priznanj. Danes so si v glavnem umetniki, ki jim slikarstvo ali kiparstvo ni glavni poklic. Ne morem to trditi za vse, ker nimam pregleda o vsakem razstavljalcu. Po številu jih je včasih tudi do 800.

Nekateri ljudje omalovažujejo ta njujorški razstaveni prostor slikarstva in kiparstva. Slednjega je malo in bi raje dejal, da je ta umetniška zvrst bolj izražena v obrtniški perfektnosti, posebno v kolikor pada v modernizmo kinetike in dekorativne obrti.

Principijelno tu ne sprejemamo umetnikov-amaterjev skrajno modernističnih pogledov in izraznosti. Vendar najdeš veliko pestrost v slikarstvu, ki kaže na realizem in odtene moderne. Precej je ekspresionističnih del poleg predrealističnih. Nekaj prav dobrih impresionistov je na tej razstavi, zlasti v akvarelu. Tu bi celo omenil jugoslovanskega rokaja, Srba Bogomira Bogdanovića, ki razstavlja v tej odprti galeriji že od leta 1957. Vprav kmalu potem, ko je prišel v Ameriko, se mu je zahotelo prave svobode kot pristnega, še zdravemu Srbu, saj doma "iz okoline" zadužbine cara Lazarja — in kot umetniku. V Beogradu je bil študent arhitekture. V Ameriki je postal slikar-umetnik. Nima umetniške akademije doma in vprav zaradi tega se je tako močno uveljavil na tej odprti njujorški umetnostni razstavi. Osebo bi ga potisnil med našega Jakopiča in Strnega. V kaki sliki je izrazno podobnega enemu, v kaki drugemu. Da je umetniško izrazno močan v impresiji — ne v zadnjih poskusih ekspresije v olju — ni samo moje mnenje. Kaj kmalu, že leta 1959, je prejel drugo nagrado in potem kar nekaj zapovrstnih let prvo nagrado.

Zdaj ga lahko jemljemo kot poklicnega umetnika. Dobil je tudi eno od zlatih medalj na umetnosti akademiji v Philadel-

phiji. V New Yorku je že parkrat bil poklican na New York Art School of Design za demonstracije. Poleg teh razstav na Washington Squaru, kjer ga vidimo spomladi in jeseni, je razstavljal že skoraj v 20 mestih po Ameriki. Umaknil se je iz mesta, čeprav mu je dal Central Park toliko motivov, in se je naselil v mestecu Warwicku, New York, kjer ima svojo galerijo in privatno slikarsko šolo.

Ze več kot 600 del je prodal in zdaj je malo slik, ki bi jih dal pod \$1000. Je pač poznan in na teh njujorških razstavah iskan umetnik.

Slovenec tu že dolgo let predstavlja Frank Vojska. Je dokaj dober slikar. Motive ima v figurah in krajinah. V slikarstvu nič ne eksperimentira. Drži se realizma. Poskuša pa v mnogih tehnikah in v eni je nekam izvirnejši — originalen. Kot Slovenec je napravil že več slik našega Bleda in jih prodal na Washington Square Američanom. Tudi to nekaj pomeni. Na zdajšnji razstavi ima portret Slovenke v gorenski narodni noži. Za model mu je bila Oblakova Veruška. Tako je Slovenka v svoji narodni noši prišla bahavo z zdravim smehom razgledovat — s cekarjem v roki — tudi na to umetniško razstavo na prostem, ki je največja na svetu.

Dve leti je tega, ko sem tu odkril Daniela Orehka, ki razstavlja svoje duhovite karikature. V tem pogledu je pravi profesionalca, saj jih od njega kupuje tudi poznana revija New Yorker.

Samo malo sem vas popeljal v sosesčino velike zanimivosti svetovne razsežnosti, vprav zagledatelj, ker tudi tu najdem Slovence, čeprav ne veliko in tudi ne prevelikih. Majhen — toda žilav narod smo!

Tone Osovnik

M. Tekavec:

Odlokem zgodovine fare sv. Kristine

Kolikor se spominjam, vem, da so še živeči doprinesli k fari sv. Kristine in zaslužijo, da se ta imena označijo, so: Mr. John Bradač — ustanovnik fare, Mr. John Bolek, dolgoletni kolektor, Mr. Anton Potokar, Mr. Anton Zorko, Mr. Joseph Roberts, Mr. John Swartzmiller in še drugi, ki niso tu napisani. Od umrlih, ki so bili dobri delavci pri tej fari, naj bo njim v spomin — Anton Strnad, Frank Šmalc, Tad Rozman, Frank Hočvar, Matt Intihar, Anton Lavrič, Andrej Zdešar (ženo sem že omenil), Frank Petek Bili so vidni delavci, ki naj jim Bog za njih delo obilo plačala!

Po smrti župnika rev. Anthony Bombača 18. avg. 1962 vodi župnijo sv. Kristine njen prvi kaplan rev. Joseph F. Cesnik. Njemu je bilo dana, da je dovršil faro. Takoj po svojem prihodu nam je Slovenec pri (7.15) sv. maši prečital vsaj evangelij v slovenski besedi. Od l. 1942 v fari ni bilo slovenskega misijona, ki se je pa po njegovega prihodu že trikrat — vsaki dve leti — tu ponovil. Slovenski verniki so mu hvaležni za to delo. Ostal je po duhu sin slovenskih staršev. Morda je najvplivnejši pokojni msgr. rev. Bartolomej Ponikvar, ki je bil zavoden Slovenec in je marsikaj storil, da se govorica roditeljev ohrani.

Če bomo še l. 1975 živi, bo fara sv. Kristine doživela zlati jubilej. Težko si je predstavljati, da se je v tem času fara tako okrepila, skoro po evangeljski prispodbi: "Gorčično seme se je razrastlo v veliko drevo."

Po zunanje smo dovršili gradnjo: imamo novo cerkev. V tem času zmed, kaj drugega bi želeli: da bi mi vsi, farani sv. Kristine, odslej sami postali vidno "novi ljudje", ne taki, da se bodo neumni nad nami pohujševali, da bomo vzrok njihovih nevere, naj bi

postali taki, da bomo luč, ki svetli, in ogenj, ki greje. Vsem in vsakemu, ki je v prid fare dal svoj delež, prosim, naj Vsemočnik da svoje plačilo, ki naj mu zagotovi — časno in večno srečo.

(Konec)

Priprava čaja in čajne mešanice

Za vlade kraja Gustava III. — t.j. v drugi polovici 18. stol. — so uvozili na Svedsko čaj, a ker so menili, da je napitek strupen in da povzroča človeku "peklenske muke", so ga morali najprej preskusiti. Žrtve je bil prvi po tem dogovoru obsojen morilec. Obsodili so ga na smrt z uživanjem čaja. Vsa dan je moral popiti več 10 skodelic čaja. Obsojenec pa se je vsak dan bolje počutil, dosegel je starost dvaindesetdeset let in je preživel vse zdravnike, ki so ga morali opazovati. Mar je bil vzrok za to v snoveh, ki jih vsebujejo čajni lističi?

Čaj vsebuje zlasti tein, tanin, vitamina B in C. Tein ima enake lastnosti kot kofein, saj povzroča možgane in celotni živčni sistem, stopnjuje našo koncentracijo in nitroto reakcije. Delovati prične počasi, deluje dolgo in njegov učinek kasneje enakomerno pomeja. Tanin vpliva pomirjujoče na želodec in delovanje črevesja. Zavira tein, tako da ga telo ne počasi sprejme. Vitamin B in C pa zvišujeta odporno moč živcev.

Če je čaj pravilno skuhan, nas ne razdraži, temveč poživlja, lahko pa nas, pripravljen na drug način, tudi pomiri.

Poživljajoče deluje, če ga prelijemo z vrelo vodo in ga tako pustimo dve minuti in pol in nato odcedimo.

Pomirjujoče deluje, če ga prelijemo z vrelo vodo in ga pustimo v njej do pet minut (Broken Tea do štiri minute). V tem času namreč izvele tudi tanin, ki deluje zavirajoče na tein (ta se izloči že po dveh minutah in pol).

Če želimo piti čaj zvečer, si ga tudi lahko privoščimo, le da v tem primeru vzamemo manjšo količino lističev in ga pustimo v vodi štiri do pet minut.

Da bo čaj res dober, ne smemo štediti pri količini. Na vsako skodelico damo žličko čaja. Najbolj polijemo čisto, vrelo vodo. Če voda vsebuje mnogo apna ali klorja, jo dvakrat prevremo. Čajne ročke, ki jih uporabljamo, naj bodo vedno porcelanaste ali pa iz gline in vedno pokrite s pokrovko, da čaj ne izgubi arome. Čaj odcedimo najkasneje po petih minutah, sicer postane preveč grobega in trpkega okusa.

Za katero čajno vrsto se bomo odločili, je odvisno od našega okusa, saj imamo lepo izbiro različnih vrst. Tako je na primer napredaj angleška čajna mešanica, Indianan Orange Pekoe, gruzinski čaj in Orange.

Dalje pijemo črni čaj (čaj iz Indije in Ceylona); na Japonskem in Kitajskem pijejo zeleni čaj, ki v nasprotju s črnim ni fermentiran in zato obdrži vse trpke snovi. Najbolj cenjena pa je angleška čajna mešanica, sestavljena iz Darjeeling, Assam in Ceylon čajev. Pijačo iz te mešanice ponudimo z mlekom in sladkorjem.

V Sovjetski zvezi in tudi pri nas čisto pijemo ruski gruzinski čaj, ki je pogosto oplemeniten z Darjeeling čajem. Ta mešanica je zelo cenjena. Pripravljajo ga sproti z vrelo vodo iz samovarja in s čajnim ekstraktom iz posebne male ročke. Običajno ga pijejo sladkane ali brez dodatkov; pri nas pa ponudimo včasih čaj z rumom ali z limono, kar je seveda stvar okusa in navade.

Eno desetino na višavju CHICAGO, Ill. — Okoli eno desetino prebivalstva sveta živi v krajih z nad 1500 čevljev nadmorske višine.

O B Z O R

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin
Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica R. Stant,
Publisher
3601 W. Ohio Ave
Milwaukee 15, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

Milwauški zapiski

NOVI POMOŽNI ŠKOF. — Innsbrucku v Avstriji in v Si-
onu v Švici. Ker mu je vojska
preprečila, da bi dokončal svoje
študije v Evropi, je te končal
na ameriški univerzi v Washing-
tonu.

Ordiniran je bil dne 30. maja
1942 pri Sv. Ani, ker so stolnico
takrat popravljali. Posvetil ga
je nadškof Moses E. Kiley. Naj-
prej je bil nastavljen kot kaplan
pri Sv. Judu v Wauwatosi in le-
ta 1944 je bil dodeljen škofij-
skemu uradu. Leta 1948 je po-
stal kancler. Papež Pij XII. ga
je imenoval 1. 1954 za papeškega
komornika. Leta 1957 je postal
škofijski svetnik in leta 1959 ga
je pokojni papež Janez XXIII.
imenoval za hišnega prelata. Le-
ta 1965 je postal apostolski pro-
semenišču v St. Francis. Svoje
teloške študije je nadaljeval v

Novi pomožni škof se dobro
razume na upravo. Nakupi in
pogodbe so večinoma njegova
zadeva.

Novemu škofu prirčno česti-
tamo k imenovanju.

POTUJOČI KIP. — Eden od
dvajsetih kipov fatimske Mari-
je, ki jih je blagoslovil papež
Pavel VI., obiskuje različne cer-
kve v milwauški nadškofiji. To
potovanje Marijinega kipa se bo
vršilo v mesecu septembru. Kip
je bil blagoslovljen leta 1967 ob
50-letnici prikazovanja Marije
trem otrokom v Fatimi. Oskrbo
potovanja Marijinega kipa ima
msgr. Alfonz Popek. Pomagata
mu pa Fr. Redemptus Short in
Alfred Williams, ki skrbi za pro-
gram in ureja potovanja. Mrs.
M. Hodorowski, ki je velik po-
bornik fatimske Marije v okvi-
ru Plave armade. Ta se namreč
še posebej prizadeva za širjenje
čestčenja fatimske Marije. Mrs.
Hodorowski je oskrbela dovolje-
nje, da je kip fatimske Marije
lahko prišel v milwauško nad-
škofijo. Kip fatimske Marije je
prišel v Zdržene države potem,
ko je potoval po vsem svetu ob
spremstvu škofa iz Fatime in
104 članov Plave armade Naše
Gospice. Kip je bil izročil Zdr-
ženim državam v Columbusu v
Ohio. Sprejel ga je kardinal
Carberry. Končni dom bo kip
fatimske Marije dobil v Colum-
busu v Ohio.

SLOVENCIS ROMALI. —
Na Delavski dan so se zbrali
Slovenci iz Milwaukeeja in o-
kolice na romanje na Holy Hill,
Wis. Prišli so Slovenci iz Mil-
waukeeja, West Allisa, Wauke-
gana, Sheboygana in celo iz Wil-
larda. Bila nas je polna cerkev.
Sv. maša je opravil župnik fare
sv. Janeza. V svojem nagovoru
je poudaril, kako potrebna je
tudi danes v teh zmešanih časih
ljubezen do Marije. Kakor ima-
jo drugi narodi svoja svetišča,
ki so Mariji še posebej posve-
čena, kakor Lurd v Franciji,
Fatima na Portugalskem, Al-
toetting v Nemčiji, Censtohova
na Poljskem, tako imamo tudi
Slovenci svoje svetišče, posveče-
no Mariji na Brezjah. Ameri-
kanci imajo prav tako svoja sve-
tišča in Holy Hill ni med zad-
njimi. Tudi Slovenci v Zdrže-
nih državah imamo svoje Ame-
riške Brezje v Lemontu, Illinois.
Njen naslov je Marija Pomagaj.
In kdaj je bilo bolj potrebno, da
nam pomaga, kakor v današnjih
časih, posebno še, kadar mi po-
jemo

*Marija, k tebi, uboge reve
mi zapuščeni vpijemo,
objokani otroci Eve
v dolini solz vzdihujemo.*

Po nagovoru so bile pete lita-
nije Matere božje. Nekateri pe-
tih litanij niso slišali že več let.
Cerkveni pevski zbor je po-
vzdignil vso slovesnost do viška.
Dobro se je izkazal. Upajmo, da
nam bo še dolgo prepeval. Zares
je bilo lepo. Celotno vreme nam je
bilo naklonjeno. Ponehala je
vročina, ki nas je nadlegovala
nekaj dni poprej. Ko smo šli iz
cerkve, smo povsod lahko videli
znane slovenske obraze. Zdelo
se ti je, kakor da smo bili doma
v Slovenii. To je doživetje, ki
ga človek zlepa ne pozabi.

ZACETEK SOLE. — Povsod
so se odprla šolska vrata. Pri-
nas smo jo začeli takoj po De-
lavskem dnevu. Letos smo pri
Sv. Janezu odprli še en razred.
Sedaj imamo prve štiri. Poleg
treh sester imamo tudi eno laič-

no moč za učenje. Fara se drži
istega koledarja kakor javne šole.
V našem šolskem krogu av-
tobus pobere vse otroke in jih
potem odpelje na določene šole.
Da ni kakega razburjanja in
zmešnjave, je farni odbor skle-
nil rabiti isti koledar kakor
javne šole. V katoliško šolo je
vpisanih po podatkih cerkvene-
ga oznanila 92 otrok. Razvoj fa-
re in šole se prav dobro pozna.
Sestre, ki jih imamo pri šoli,
so iz Lemonta.

Te dni se začena tudi verski
pouk za otroke, ki ne obiskujejo
katoliško šolo. Vseh otrok od 1.
do 12. razreda je še čez 550. Po-
uk se vrši v treh presledkih.
Začetek pouka je ob devetih
zjutraj in traja do enih popol-
dne s polurnim presledkom za
vsak odsek. Pouk za ljudsko šo-
lo se vrši ob sobotah in za gim-
nazijo pa v ponedeljkih zvečer.
Kakor razberem iz farnega o-
znanila, bodo letos začeli novo
metodo. Ker bi radi napravili
pouk čim bolj privlačen, iščejo
novih načinov, kako se približa-
ti mladi duši, da jo bo zanimalo
versko vprašanje.

FR. BRUNO KOROŠAK,
FRANČISKAN, NA OBISKU. —
Ze nekaj dni se mudi v Ameriki
slovenski frančiškan fr. Bruno.
Je profesor dogmatike na fran-
čiškanski in vatiškanski univerzi
v Rimu. Obenem je določen, da
pomaga pri kongregaciji svetih
obredov. Ta ima na skrbi tudi
svetniške procese. Tako je fr.
Bruno dobil v roko zadevo ško-
fa Barage. Na povabilo market-
skega škofa Salatke je prišel
sem, da pregleda ves material o
Baragi, ga uredi in pripravi vse
potrebno, da se njegov proces
pospeši in v Rimu pravilno pri-
kaže. Fr. Bruno je izvedenec na
tem polju in upa, da bo vso za-
devo uredil v enem mesecu. Ko
se je ustavlil v Milwaukeeju,
sem imel priložnost z jim govo-
riti. Občudoval sem ga, kako se
je lotil vse zadeve o Baragi kot
kak gospodarstvenik brez vzhi-
čenega čustvovanja, ki navadno
zmeša zadevo. Stvarno presoja

položaj. Ko bo vsa zadeva ure-
jena in pravilno prikazana v Ri-
mu, ne bo nobenega zadržka, da
bi škof Baraga ne postal slu-
žabnik božji. Za proglasitev
svetnikom se še vedno zahteva-
jo čudeži.

V San Marinu nepotreben strah pred rdečo močjo

SAN MARINO. — Krščanski
demokrati republike San Mari-
no v severni Italiji so pripeljali
za splošne volitve preteklo ne-
deljo iz ZDA 400 družin, ki
imajo pravico voliti v republiko.
Podobno je Komunistična par-
tija pripeljala domov svoje pri-
staje iz vseh držav Evrope.

Ko so bili glasovi prešteti, se
je pokazalo, da so se krščanski
demokrati čisto po nepotrebem
bali rdečih. Krščanski demokrati
so pri nedeljskih volitvah dobili
5.710 glasov, rdeči pa le 2.952.
Če pomislimo, da so imeli pred
letu rdeči večino in oblast v tej
mali republiko, potem lahko ra-
zumemo obseg padca njihove
moči.

Moški dobijo delo

VARILCI

Skušeni v plinskem in elek-
tričnem varjenju na velikih vlit-
kih — malo ogljika — nerjaveče
jeklo — trda površina. Plače od
ure. Siroke posebne ugodnosti.

**MAGNETICS
INTERNATIONAL INC.**
5400 Dunham Rd., Maple Hts., O.
(An Equal Opportunity Employer)

DELAVCE ZA V LIVARNO

Izkušene ali jih izučimo
431-9575

(176)

Iščemo delavca

Starega okoli 60 let za polni
čas, od 9. dop. do 5.30 pop. v trgo-
vini z linolejem. Oglasite se v
MOSS FLOOR COVERING CO.
10529 St. Clair Ave. telefon 451-
4368. (175)

Navpični vrtni stroji

Nameščanje in upravljanje —
veliki vlitki — druga zamena.
Urne plače. Siroke posebne
ugodnosti.

**MAGNETICS
INTERNATIONAL INC.**
5400 Dunham Rd., Maple Hts., O.
(An Equal Opportunity Employer)

V novi skupščini imajo krščan-
ski demokrati 29 od 60 poslan-
skih mest, 11 socialni demokrati,
komunisti 14, ostalih 8 pa drugi.

**Ce še niste naročnik
AMERISKE DOMOVINE,
postanite še danes!**

Zenske dobijo delo

Iščemo čistilko

Za čiščenje poslopja uradov.
Od ponedeljka do petka, od 5.
popoldne do 9. zvečer. Dobra
plača od ure. Kličite 361-4500.
(175)

MALI OGLASI

Nujno potrebujemo hiše v
krajih: Euclid, Wickliffe, Wil-
loughby, Eastlake, Mentor, Rich-
mond Heights, Highland Hts.,
Willowick, Painesville, Chardon.
Imamo kupce pripravljene
kupiti hiše v teh predmestjih.

KINKOPF REALTY

30825 Euclid Ave. 944-7900
(177)

Hiša naprodaj

4 sobe spodaj, 4 zgoraj, se lah-
ko rabi za 2-družinsko, klet, 2 in
pol garaže, na E. 162 St. pri
Holmes Ave. Kličite: 541-6958.
(174)

**Ce nameravate prodati Vaše
posestvo, kličite John Laurich
Realty IV 1-1313 in bo prišel na
Vaš dom, da se pogovori z Vami
o Vašem problemu zastoj.**
(wttx)

Lastnik prodaja

6-sobni kungalov v Euclidu,
na 19170 Naumann Ave. Cena
\$19.000. Kličite 481-5329.

(177)

Naprodaj

Fino, veliko prešo na rjuhe in
2 fina soda prodam. Kličite 881-
4679. (175)

V najem

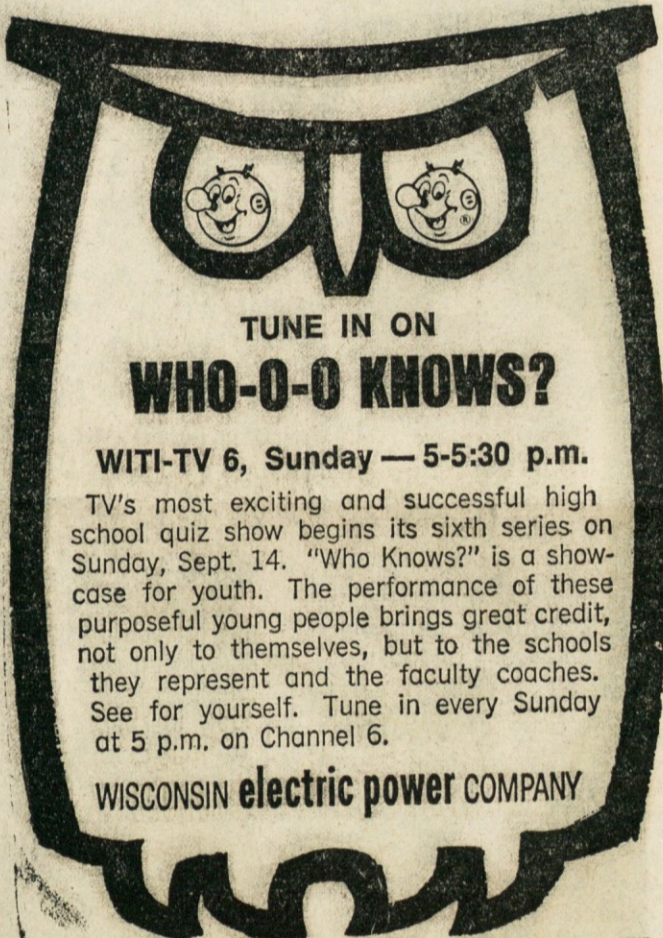
5-sobno stanovanje s kopalnico,
zgoraj, se odda odraslim. Garaža
na razpolago. Na 1060 E. 74 St.
Kličite 391-0575. (175)

Gostilna naprodaj

pivo in vino licenca, z imetjem.
Lastnik gre v pokoj. Se zamenja
za hišo. Kličite po 4. uri pop.
251-9677. (175)

V najem

Opremljeno sobo in kuhinjo v
neposredni bližini sv. Vida od-
dam mirnemu starejšemu mo-
škemu, ki dela. Kličite 361-1933.
(175)

**TUNE IN ON
WHO-O-O KNOWS?**

WITI-TV 6, Sunday — 5-5:30 p.m.

TV's most exciting and successful high school quiz show begins its sixth series on Sunday, Sept. 14. "Who Knows?" is a show-case for youth. The performance of these purposeful young people brings great credit, not only to themselves, but to the schools they represent and the faculty coaches. See for yourself. Tune in every Sunday at 5 p.m. on Channel 6.

WISCONSIN electric power COMPANY

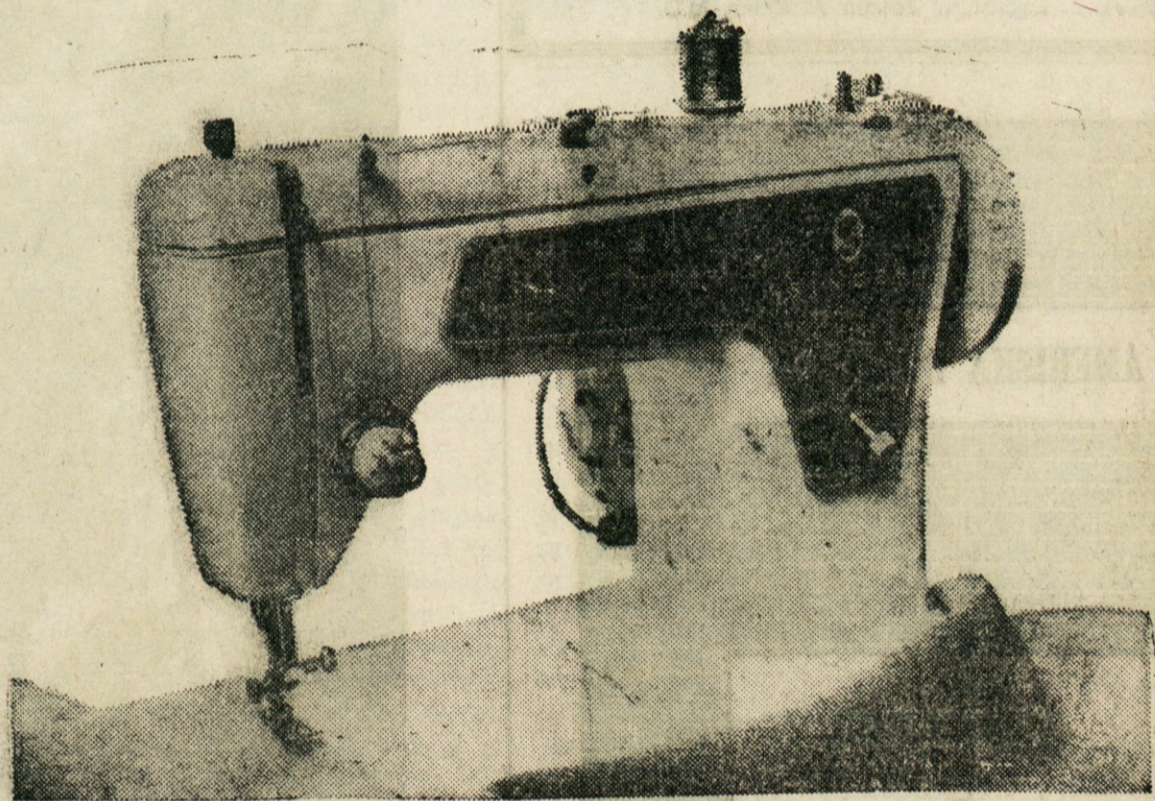
Kakšne so Vaše oči!

AKO RABITE OČALA—
obrnite se z zaupanjem
na zanesljivo tvrdo z
dolgoletno izkušnjo

GLOBE OPTICAL CO.

Telefon Mitchell 5-7174
1801 So. 11th Street
Milwaukee, Wis. 53204

Ravno ob pravem času za šolsko šivanje

Singer Zig-Zag prenosni model

\$ 88

Posebno dober kup po May izredno nizki ceni!

Ta Singer Zig-Zag prevleče robove, prišije
gumbe in dela gumbnice.

Vsi Singerjevi razstavni in prikazovalni modeli
so na razprodaji. Sivalni center, četrto nadstropje,

v mestu in v vseh podružnicah razen Sheffield.

The May Co

Kupujte v petek, v mestu od 10. dop. do 5.45. pop; v vseh šestih podružnicah od 10. dop. do 9.30 zvečer. — Mi dajemo in zamenjavamo Eagle znamke

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

Kakor tur se je zagnal iz šajke v čoln napadalec. Morje je pljusalo in požiralo trupla, voda je brizgala v čolna, krog Iztoka se je stisnila gneča, da mu je omagovala desnica, ki je trosila smrt, kamor je zadela. Nekaj napadalec je odtrgalo Irenino šajko od čolna in skušalo z Ireno uteči. Takrat je že priplul Numida s čolnoma. Sužnji so kakor pobesneli planili na šajko, v hipu so bili napadalcu pobiti, Numida je sam prijel za veslo in gnal šajko, v kateri je bila Irena, proč od bojnega meteža.

Čolna pa sta udarila na pomoč Iztoku, ki se je boril z levo močjo, pa bi bil vendar premagani, ko bi bili napadalcu oboroženi. A na to ni nihče mislil, ker so imeli nalogo, da ugrabijo samo slabotno žensko. Čolnarja so z veslom pobili, drugačnega upora se pa nadejali niso.

Ko sta udarila čolna s sužnji ob napadalec, je zapljuskalo morje šumneje, nekaj vzkljickov še in Iztok je stal sam sredi čolna z dvignjenim mečem.

"Kje je Irena?" je bilo prvo vprašanje.

"Numida vodi njeno šajko."

"Hitro k njej! Vi pa navrtajte čoln in ga potopite. Poiščite, če kdo plava, da bi se otel! Naj umre!"

Hitro je plul čoln in naglo došel šajko. Na pol onesveščena je Irena šepetala psalme. Ko je zaslila Iztoka, se je oklenila njegovega vratu in bridko zaihtela.

Centurio je velel pluti nazaj k vrtu. Tam je dvignil Ireno iz čolna in jo nesel v svojo sobo. Na pisanem blazinjaku je ležala bleda, kakor oranžni cvet, ob njej sta klečala Iztok in Cirila.

Ob isti uri se je plazil po bregu od kraja, kjer so čakali napadalcu, Azbad in se v divjem srdu bil po čelu, ker je spodletel od Teodore in njega naperjeni

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

GENERAL OFFICE

We need two girls for general office work. Knowledge of shorthand and typing necessary. Five day week plus all company benefits.

CALL MR. SAINDON

NE 8-2006

JOS TRINER CORP.

(175)

HOUSEHOLD HELP

BABYSITTER — 8:15-6

Mon.-Fri., my home, Austin area. Sal. open. AU 7-7465 Sat. Wkdys. Aft. 6 p.m. all day Sun.

(173)

BUSINESS OPPORTUNITY

AUTO — Wrecking Yd.

and garage for sale.

231-3404 or 231-0618

(175)

TAVERN AND RESTAURANT

NW side, estab. 15 yrs. Closed Sundays and Holidays. 4400 Elston

725-9759

(175)

RESTAURANT — For Sale

or lease — Long est. loc. North and Grand. Reasonable. Seats 35. Owner retired.

772-4669

(175)

napad na Ireno — ker je ušla golobica jastrebu.

ENAINDVAJSETO POGAVLJE

Epafrudit je slonel tisto. noč pod trižarnim svetilnikom ob mizi, na kateri je bila grmada računov. Za njim je stal Melhior. Večkrat je že obrnil zvesti sluga peščeno uro na alabastrnem stebriču. Toda Epafrudit se ni utrudil. Njegove oči so se vtoplele v številke, pergament za pergamentom se je plazil skozi suhe prste; včasih se je pomudil, izpregovoril polglasno besedo, nato urno delal dalje. Silenciarij mu je podajal preko mize s tresočo se roko novih listin in strahoma čakal, kdaj postavi Epafrudit suhi prst na račun in zamrmra: "Pomota!" Toda trgovec se ni oglašil, kup listin se je manjšal, dokler si ni zabeležil Epafrudit zadnje številke na tablico.

"Končano!" je rekel z resnim glasom. "Pojdi!"

Silenciarij se je globoko poklonil in zapustil sobo.

"Koliko noči je preteklo, Melhior?"

"Nastopile so že polnočne straže, prejasni gospod!"

"Pojdi na vrt k morju do oljčnega gaja in se skrij. Kadar vidiš, da plovejo trije čolni od breumre!"

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MECHANICS

STANDARD OIL has openings for mechanics to do maintenance and repair of trucks, tractors, and tank trailers. GM or Cummins experience helpful.

EXCELLENT

EMPLOYEE BENEFITS

CALL FOR APPOINTMENT

JERRY BANTON

242-3485

STANDARD OIL DIVISION

Terminal Motor Eqmpt. Dept.

4811 S. Harlem Ave.

Forest View, Ill.

An Equal Opportunity Employer (174)

MEAT CUTTERS

WANTED JOURNEYMEN ONLY In Sunny Southern California One of California's largest grocery chains has immediate openings for journeymen meat cutters. Average weekly earnings (48 hours) \$216.24, plus fringe benefits.

- Supplemental disability payments
- Retirement
- Sick leave
- Hospital and medical care
- Pension
- Dental care (including Orthodontist)
- Life insurance
- Prescriptions
- Vacation
- Industry vacation (Credit for employment in industry)
- Paid holidays (8)

Call Collect:

Evanoff, Employment Manager (213) 698-0711, Ext. 492 9 A.M. to 5 P.M.

Food Giant Markets, Inc.

12500 E. Slauson Ave. Santa Fe Springs, Calif. An Equal Opportunity Employer (177)

ga, pridi mi naglo povedat! Luč ugasi!"

Epafrudit je odšel takoj v spalnico.

V smaragdnem steklu je živele drobna lučka in motno razsvetljevala sobo. Trgovec je legel vznak na dragoceni perzijski divan, del sklenjene roke pod glavo in se zamislil.

Vse njegovo življenje — same suhe številke. Celo hipodrom ga ni razburkal, gledal je tekmo kvadrig in računal s stavami. Kockal je pozne noči na Teodozijeve trgu, pa ni bil strasten igralec; bil je samo mrzel računar. In sedaj na siva leta se mu zapletejo krog nog niti razburkanega življenja, vrvice, ki jih pleče človeška strast. Obraz se mu je kljubovalno nasmehnil. Srce se mu ni razburilo. Ostal je miren in čakal drame, ki se utegne razviti ob večeru njegovega življenja. Zakopil je oči in čakal Melhiora.

Ta se je kmalu vrnil in naznanil, da so barčice odrinile na morje.

Epafrudit je vstal in stopil k oknu. Noč je bila toliko jasna da je zlahka zagledal tri temne lise, ki so tiho drsele po mirni Propontidi. Naslonil se je na okno in čakal. Dočakal je krik Irenin, pljuskanje vode, udarce, poraz sovražnega čolna in beg drobne ladjice.

Epafrudit ni bil več miren. Kakor bi se sam boril, je zamahnil nekajkrat po zraku, pripogibal se čez okno, v grlu mu je tičal krik: "Udarite, morite malopridneže! Iztok, drži se! Otmii Ireno!"

Ko so čolni pobegnili in se vračali na obrežje njegove vile, je začutil v duši neizmerno radost. Prevzela ga je zavest, da je premagal samo Teodoro in ji spretno odbil izstreljeno puščico. Nekaj mladostnega se je zbudilo v njem. Kakor bi mu odzvel kdo leta s pleč, je hitel skozi sobe v peristil in od ondod na vrt v sami lahki tuniki. Ni bilo zlata, za katero bi ga bil zadnja leta kdo izvabil opolnočni uri na hladni zrak brez gorke volnene halje. Nocoj pa je zakipelo po njegovih žilah.

Brez sužnja, brez spremljevalca je prihitel k Iztokovemu stanu. Pred vrati je stal Numida. Ko je zagledal Epafrudita, je pokleknil in mu pričel poljubljati sandale.

"Presvetlost tvoja, oj, junak je Iztok! Razbojniki so mu hoteli ugrabiti deklico! A je niso! Zakaj velik je Iztok. Malopridniki, na dnu morja jim je post!al!"

Epafrudit se ni ozrl nanj, rahlo je odprl vrata. Zadehtelo je po rožah in po nardi. Vesela lučka je plapolala v srebrnem čol-

nu. Na blazinjaku je slonela Irena, bleda kakor bisus, desnico je imela ovito krog Iztokovega vratu in glavo je naslanjala na njegove prsi.

Pri nogah je klečala Cirila in ihtela.

Ko je trgovec ugledal Ireno, je ostrmel. Njegovo sicer računov vajeno trgovsko oko se je odprlo pod grškim nebom in je iz klasičnega ozračja vsrkalo vase globoko spoznanje lepote. Čul je govoriti o lepi dvorjani Ireni, videl jo je mimogrede v hipodromu, tudi na dvoru, ko je privedel Iztoka pred Teodoro. Toda ni se zanimal, ni opazoval. Nocoj pa, ko je ležala odeta z mehkim bisom v žaru rdečkastega plamenčka sredi rož kakor bela lilija, ki se dviga sredi vrta iznad cvetja, nocoj je spoznal, da ni dleta, ki bi moglo posneti lepoto teh potez, in ni marmora, ki bi mogel dati svoj beli sneg,

da bi se vanj upodobilo to bitje. Nekaj hipov je stal neopažen za vrati. Irena je odprla oči in s suhimi ustnicami zaprosila vode. Iztok je segel po školjki, ki je bila s srebrom okovana. Cirila je privzdignila vrč in natočila studenčnice. Tedaj je Iztok opazil Epafrudita. Tudi Irena ga je in je preplašena motrila neznanega prišleca.

"Mir z vami, prejasna dvorjanica! Hvala Kristu, da ste oteti pogibeli."

"Moj predobri gospod, Epafrudit! Ta mi je dal sužnje, da smo te obvarovali. Ne boj se, Irena!" je Iztok pojasnil Ireni, kdo je neznan.

"Hvala Kristu, hvala tebi, gospod! Despojni povem o razbojnikih. Nagradi te, Epafrudit, in palatinske straže zasedejo obrežje."

Irena je izpila školjko vode in se dvignila pokrepčana na bla-

zinjaku. Iztok in Epafrudit sta se spogledala in razumela. Sirota ni slutila, kdo je bil izvršil napad.

"Prejasna dvorjanica, resnico ste govorili. V Bizancu nisc varni pošteni ljudje in treba je bolj-ših straž. Hvala Kristu, da ni trpelo vaše zdravje."

"Prestrašila sem se grozno.

Ali odleglo mi je. Kako bi nazaj v palačo? Mudi se."

"Dovolite, da se domeniva z Iztokom."

Epafrudit in Iztok sta odšla iz sobe.

(Dalje prihodnjič)

— Okoli 4 milijone ljudi v naši deželi igra kitaro.

ZENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA VAM TISKA KRASNA POROČNA VABILA PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HENDERSON 1-0628

Since 1914 ...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

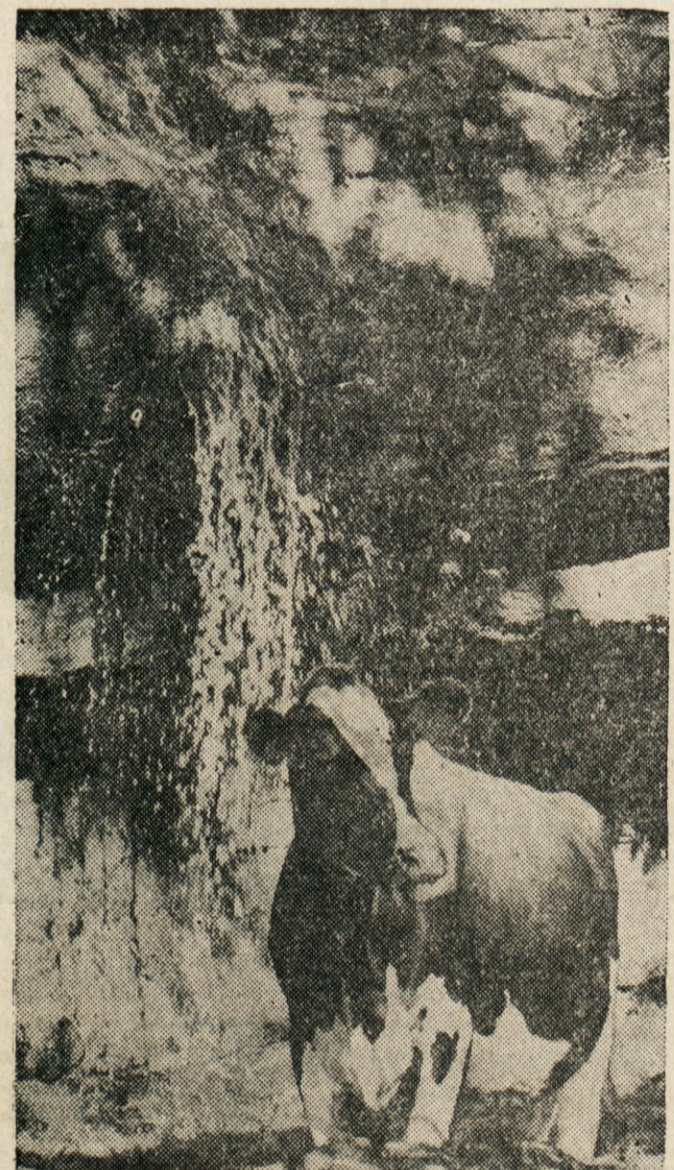

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yucevicius
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Social Director	Nancy Owen
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

NA "POTEPU" PO RIMU — Znani filmski igralec Tony Curtis s svojo ženo Leslie Allen v ozki ulici Večnega mesta tekem počitniškega popotovanja.

KRAVJA PRHA. — Krava se je v poletni vročini spravila pod mali slap na farmi v bližini Platteville, Wis.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

vsaki slovenski hiši

OLIMPIJSKE IGRE V MUENCHENU — Leta 1972 bodo olimpijske igre v Muenchenu, glavnem mestu Bavarske. Na sliki vidimo nemškega finančnega ministra Bavarca Franza Straussa med govorom o priložnosti polaganja temeljnega kamna za gradnjo novih športnih prostorov, kjer se bodo olimpijske igre vršile.